Karikatür

DIŞ PAZARDA :

— Türk malı alınız, Türk malı alınız...

— Çok pahalı, bizim o kadar paramız yok ki.

— Ben de satmak için değil, dostlar alış verişte görsün diye bağırıyorum!.

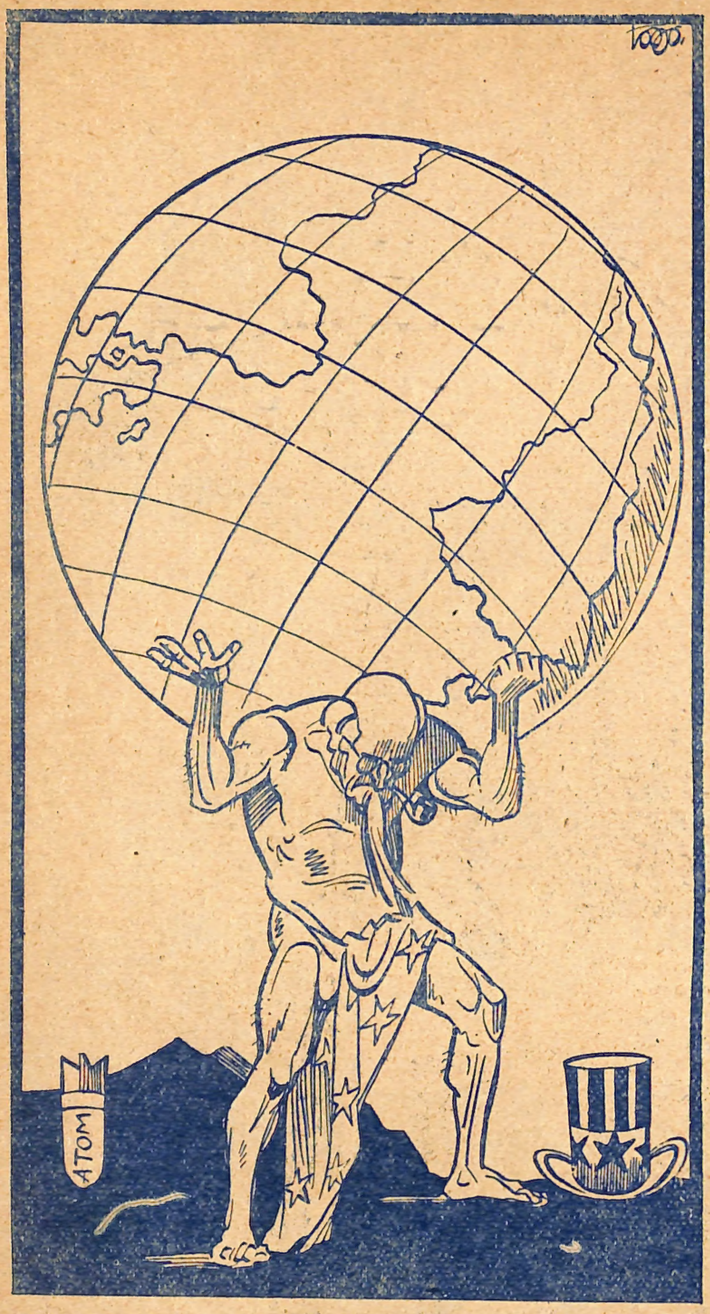

DÜNYANIN YÜKÜ AMERİKANIN ÜZERİNDE:

Amerika — Bu ağırlığı bakalım ne kadar taşıyabileceğim!...

ANKARAYA MEKTUP

ANLAŞILAMAYAN DEMOKRASİ:

Bizim başmuharrirler demokrasinin ne olduğunu bir türlü tarif edemediler gitti. Kimi nalına, kimi mıhına vurdu. Herkes anladığı, daha doğrusu işine geldiği gibi anlatmağa çalıştı. Birbirini ikna ve ilzama gayret etti; fakat ne mümkün? Her biri de diğerinin fikrini beğenip kabul etmedi. Okuyucuya gelince o zavallıcık büsbütün şaşırdı.

Cemal Nadir bu patırtıyı Cumhuriyette renkli bir karikatür tablosile pek güzel tasvir etti. Onu görenlerin bildiği veçhile bu tabloda demokrasi bir fil olarak tasvir edilmekte ve başmuharrirlerimizden kimi onun kuyruğuna asılmakta, kimi kulağını karıştırmakta, kimi hortumuna kolunu sokmakta ve kimi de gözünü çıkarmakta idi.

Herkes bu resmi beğendi ve güldü. Fakat esprisini ve eski hikâyesini bilen pek nadirdi. Bu resmin esprisine zemin olan hikâye şu idi: Büyük İskender Hindistanda büyük muzafferiyetler kazanırken vatanına bir fil yollamıştı. Vatandaşları bunu hayretle temaşa ediyorlardı. Bu seyirciler arasında bir kaç da âmâ vardı. Bunların biri hortumunu elliyerek:

— Yumuşak bir borudur.

Dedi. Biri kuyruğunu sıvazlıyarak:

— Muazzam bir süpürgedir.

Dedi... Vesaire. Fakat hiç biri fili anlayamamıştı; bizimkiler de bir türlü demokrasiyi anlatamadılar gitti...

Teşbihte hata olmaz; bir deli eline bir temel çivisi geçirmiş, baş tarafını dıvara dayayarak çakmağa çalışırmış, öteki deli çakılan dıvarın karşısındaki duvarı göstererek bağırmış:

— Görmüyor musun herif? Çivinin sivrisi bu tarafa doğru. O bu duvarın çivisi!..

Bizimkiler de demokrasi denilen çiviyi kimi tersinden çakmağa uğraşıyor, kimi de bu duvarındır, diye bağırıyor. Fakat hakikatte o, hakiki millet hürriyeti, millet hâkimiyeti ve millet refahı duvarınındır.

* * *

POLİTİKACILAR:

Sade gazeteciler mi? İstanbulda politikacı çoook!... Burada kahvehaneler başta olmak üzere vapurlara, tramvaylara, otobüslere kadar birer politikahanedir!.

Ömründe bir mektepten çıkmamış ve eline bir kitap almamışından, ayda bir gazete okumamışından t[illegible]nuz da; mektep medrese görüp diplomalar almışına kadar herkes ama herkes; meselâ kundra boyacısından zenginine kadar herkes politikacıdır.

Müddeti hayatında hiç bir vakit iktisat okumamış ve bu mevzula bir saat olsun meşgul olmamışlar iktisat politikasını tenkit eder. Bütün ömrü kalem kâtipliğile geçmiş mütekaitler ticarî tedbirlerimizin aleyhinde bulunur. Tedbir mi dedin? Saatte bin beş yüz tanesi dillerindedir; palavra mı dedin? Gırla!..

Hani meşhur bir hikâye vardır; eski bir vali her gün mahalle kahvesine çıkıp yalan ve palavra atar, daima yanında gezdirdiği emektar ağası da bunları bir kuruş mukabilinde tasdik edermiş. Yine bir gün kahveye çıkmış; kıştan bahsediliyormuş, atılmış:

— Bir sene ben Basrada vali iken bir kış oldu, bir kedi damdan dama atlarken dondu ve muallâkta kaldı!

Diyerek, ağasına da:

— Öyle değil mi Mehmet ağa?

Diye sormuş. Ağa:

— Öyledir!.

Diye tasdiki bastırmış, fakat kulağına da iğilerek:

— Bu yalanı tasdik bir kuruşa idare etmez, daha fazla isterim. demiş.

Ah, bu kahvehaneler, vapurlar ve tramvaylar ah... Oralarda öyle palavralar atılıyor, öyle gülünç tenkitler yapılıyor, gülünç tedbirler tavsiye ediliyor ki bir kese altına bile tasdik edilemez...

İstanbulun toprağından mıdır, havasından mıdır. nedendir bu hal acaba?.. Yetiştiriyor maşallah!...

Zaparta

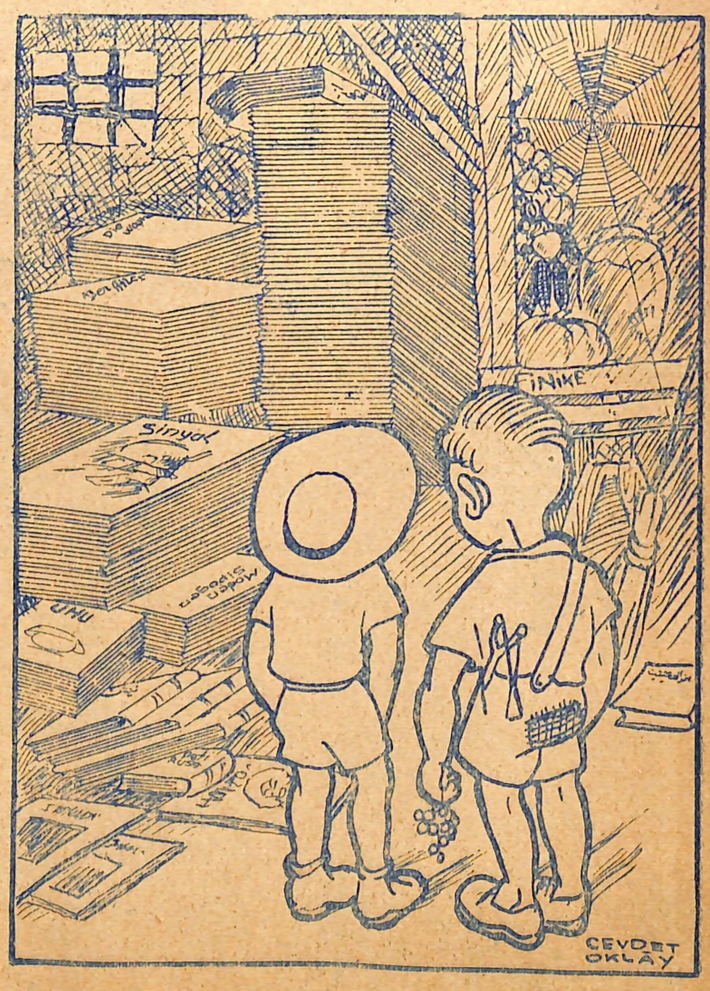

— Benim babam manav...

— Benim babam da kâğıtçı... Eski mecmuaları okkaya verip bal gibi bizi geçindiriyor.

No. 509, CİLT: 20, SENE: 10 FİYATI 15 KURUŞTUR 27 EYLÜL 1945

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

Harp — Sulh bekliyorlardı, halbuki yine bana gün doğuyor!.

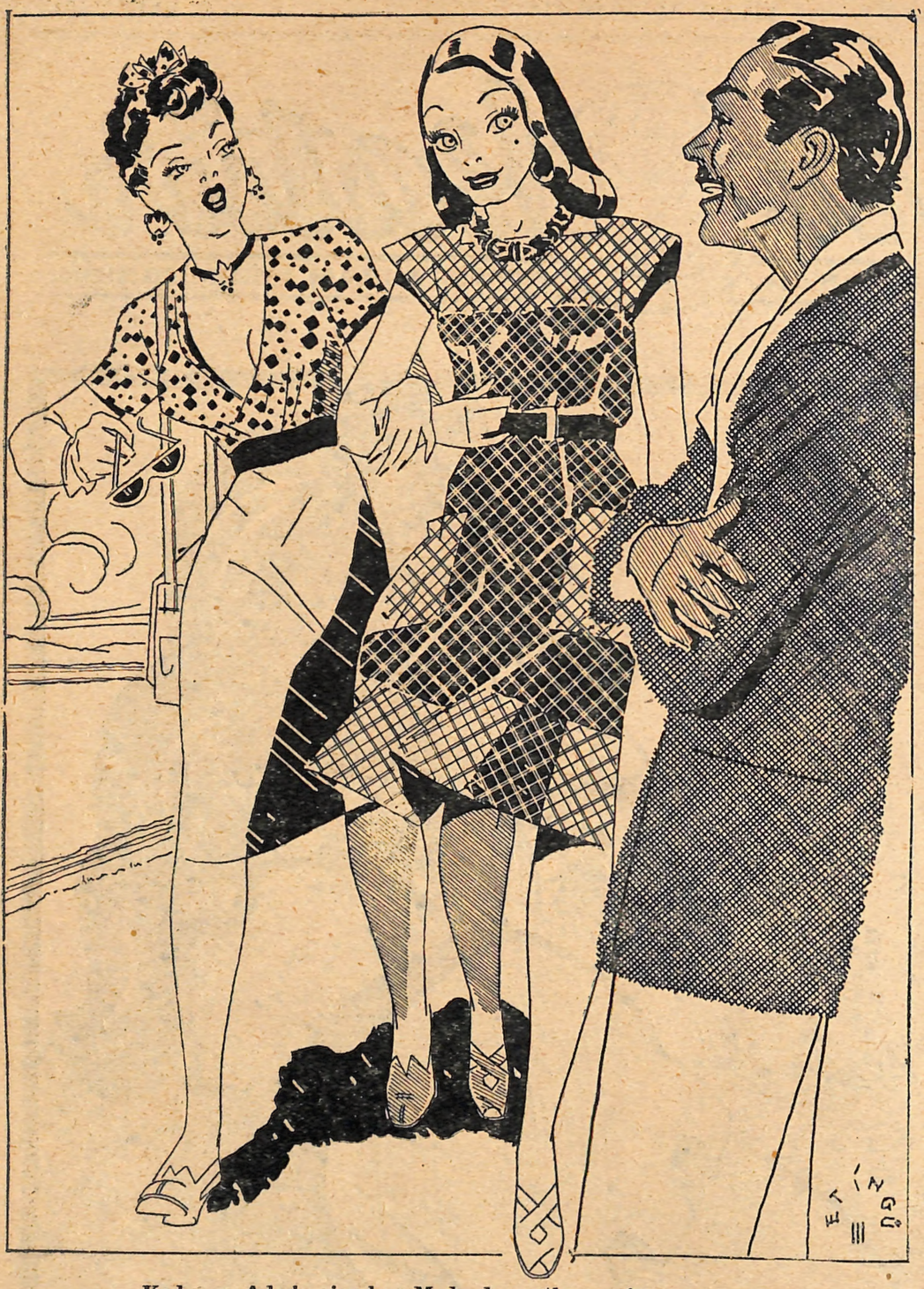

Kadın — Adada size hep Madende rastlıyoruz!
Erkek — Burada servet arıyorum...

HAFTADAN HAFTAYA

TENKİT ÇEŞMELERİ

Nasreddin Hoca bir gün su içmek üzere bir çeşme başına gitmiş. Fakat çeşmenin musluğu yok. Onun yerine kocaman bir sopa tıkamışlar. Hoca sopayı sağa sola bir hayli ırgaladıktan sonra nihayet iki elile yakalamış, ayaklarından birini çeşme yalağına dayayarak var kuvvetile asılmağa başlamış. Derken sopa birdenbire yerinden fırlamış ve delikten fışkıran su, sırtüstü yere yuvarlanan adamcağızı tepeden tırnağa ıslatmış. Hoca sakalından ve lâtasının kollarından akan suları silkeliyerek acı acı gülümsemiş:

— Tevekkeli senin ağzına bu kalın sopayı tıkamamışlar, demiş.

Bir zamandanberi gazete sütunlarından fışkıran ve bir çok müessese ve şahısları tepeden tırnağa ıslatan tenkit yazılarındaki şiddeti gördükçe ben de Hoca gibi:

— Sizin ağızlarınızı da tevekkeli tıkamamışlar, diyecek gibi oluyorum. Fakat sonra yine vaz geçiyorum ve düşünüyorum:

— Çeşmenin deliği uzun zaman tıkalı kalmasaydı, hazinesindeki suyun bu kadar birikmesine meydan verilmeseydi böyle mi olacaktı?

Muhakkak ki hayır. Şu halde biz âdeta bir fizikî olay karşısında bulunuyoruz. Hazine hafifleyinceye kadar bu coşkunluk devam edecektir. Sonra yavaş yavaş uslanacak, yoluna girecektir.

Kendi kendimle konuşmaya devam ediyorum:

— Sopayı tekrar tıkamak lâzım mı?

— Hayır. Çünkü hazine yeniden dolar.

— Varsın dolsun. Bu sefer tıkacı daha sağlam yaparız.

— Evet ama susuz mu kalacağız? Susuz yaşanır mı?

— Fakat bu su senin bildiğin su değil. Su dediğin temiz olur; berrak olur; bu âdeta çirkef suyu.

— Bulanık olmasına bakma. Değildir. Uzun müddet hazinede kapalı kaldığı için biraz tortuludur; hattâ hareketsizlikten belki bir parça kokmuştur da. Fakat asıl kaynak şüpheli değildir. Bırakalım aksın. Boşaldıkça hazine içinden yıkanacak, bütün tozu, çamuru temizlenecektir. Meşhur sözdür: Akar su pislik tutmaz. Koku ve mikrop ancak birikmiş sudadır.

* * *

Evet tenkit su gibi yaşatıcı ve temizleyici bir maddedir. Onun da su gibi kazaları vardır. Fakat onsuz kalmak ölümdür. Ondan korkanlar gevşek bir topraktan yapılmış olan heykel taslaklarıdır. Suyu yediler mi bulaşık bir çamur halinde erirler ve çökerler. Halbuki mermer veya granitten yapılmış heykeli su temizlemekten başka ne yapar?

Diyorlar ki:

— Tenkit işi, icraatı, fikri hedef tutmalı; şahıslara asla dokunmamalı.

Doğrudur; güzeldir; ancak fikir ve işi şahıstan ayırmak kolay mıdır? Bir meyvanın bile etine dokunmadan kabuğunu sıyırıp atmak her zaman mümkün oluyor mu? Karagözün pehlivanlığı oyununu bilmem hatırlar mısınız? Karagöz kafasından ışkırlağını, sırtından yeşilli kırmızılı gömleğini atarak sakalı ve kamburile er meydanına çıkar. Ancak rakibi çam yarması gibi Al-

— Devamı 11 inci sayfada —

Profesör Dr. Muhterem Gökmen

Akıl Hocası

İzmitte K. Y. :

"1. Fi tarihindenberi akıl sarfiyatı yaptığınız halde acaba aklınız eksilmiyor mu, eksilmiyecek mi?

2. Herkes verdiğiniz hârikulâde fikirlerden istifade ediyor mu, etmiyor mu?

3. Bu kadar çok aklınız olduğu halde neden bir "Akıl satım evi,, açmıyorsunuz?,,

CEVAP :

1. Keskin sirkeye su katmak kabilinden bir damla zekâya bir teneke lâf katıp mevcudu idareye çalıştık, çalışacağız da.

2. Şimdiye kadar bir şikâyet duyulmadığına bakılırsa fikirlerimizden zarar eden kimse bulunmadığı anlaşılıyor... Zarar etmemek de bir fayda değil midir?

3. Bedava bir satış için yazıhane kirası, vergi, kâtip, odacı masrafına katlanırsak aklımıza kimseyi inandıramayız!.

★

Nazillide B. S. T. :

"Şairliğe meraklıyım... Muvaffak olmak için ne yapmalıyım?,,

CEVAP :

Şairliğiniz, isminizin ilk harflerinden belli... Bobsitil tabirinin her hecesinden bir harf almışsınız! Yeni şairler için muvaffak olup olmamak müsavi; bobsitil olmak kâfi... Bu sebeple fazla yorulmanıza hacet yok!.

★

Bayburtta İ. Z. ve H. Ç. :

"İnsanlar niçin yaşarlar?,,

CEVAP :

Birbirlerine ilgi, sevgi ve saygı göstermek için...

★

İzmirde F. K. :

"Tombul teyzenin kocası size çok benziyor...,,

CEVAP :

Kebahat Ramizin fırçasında... Bizim bıyıkları, sıska dayının sakalına ekliyecek ve sakalı da Tombul teyzenin eline verecekti.

★

Boğaziçinde A. B. :

"Ufkumda bir ay doğdu, vuruldum... Bütün zavallılığımı kendisine açarak yanılıp yakılsam acaba yaklaşır mı, uzaklaşır mı?,,

CEVAP :

Uzaklaşmasına tahammül edebilecekseniz zavallılığınızdan bahsedin; yok, yaklaşmasını istiyorsanız, kabil olduğu kadar, kalantor rolü oynamaya bakın!

★

İstanbulda R. İ. G. :

"Fakirim. Karımın her istediğini alamıyorum. Ne yapayım?,,

CEVAP :

Sizin için yapacak bir iş yok; karınıza söyleyin, bir şey istemesin!

★

Alaşehirde T. H. :

"Saçlarınız akıldan mı döküldü, gahırdan mı?,,

CEVAP :

Böyle suallerle karşılaşmaktan döküldü.

KÜLÂH MODASINDA...

— Lâf aramızda, külâh kapmak istiyenler yeni partiye gireceklerdir...

— Aman bizim hanıma söyliyeyim de girsin... Bu kış yeni şapka istiyordu!.

İŞE BAKIN!

Talebe Yurdunda arkadaş olmuştuk. Pişkin, ama tarife gelmez derecede pişkin bir gençti... Bir gün elbiselerimizden konuşuyorduk.

— Çok şükür, yedi kat elbisem var! dedim. Hepsi yeni değil ama, değişe değişe giyilebilir! Bir zaman elbise yaptırmıyacağım.

Sözümü kesip sordu:

— Çay elbisen var mı?

— Hayır!

Suratını astı, adeta çıkışır gibi söylendi:

— E.... Şimdi ben çaya gideceğim zaman ne giyeceğim?

YAPABİLECEKLERİ VE YAPTIKLARI

Bir kaç sene evvel emekliye ayrılmıştı. Geçim zorluğu çekiyordu. Gazetede bir iş ilânı görünce hemen gitti, talip oldu.

— Güzel ama biraz ihtiyarsınız!. dediler. Öyle olmasa devlet sizi emekliye ayırmazdı.

— Siz yaşıma bakmayın. Henüz gücüm, kuvvetim yerinde... Çalışmak istiyorum.

— Çalışırsınız ama gençlerin yapabilecekleri işi yapamazsınız!

İhtiyar acı acı güldü:

— Yapabilecekleri işi yapamam, doğru! Ama yapmakta olduklarını yapabilirim!.

ŞÜPHELENMİŞ!

Otelin gazinosunda oturuyordu. Az ilerisinde de bir adam vardı. Adam okuduğu gazeteyi masanın üstüne biraktı. İçtiği çayın parasını verdi. Kalktı. Vestiyerden bir şapka alıp kapıya doğruldu.

O da hemen yerinden kalktı. Çıkış yerinde adamın arkasından yetişti.

— Afedersiniz bayım, siz zahire tüccarı Mehmet Güngördü müsünüz?

— Hayır!.

— Ben de şüphelenmiştim zaten. Zahire tüccarı Mehmet Güngördü benim!. Siz onun şapkasını aldınız, gidiyorsunuz da!

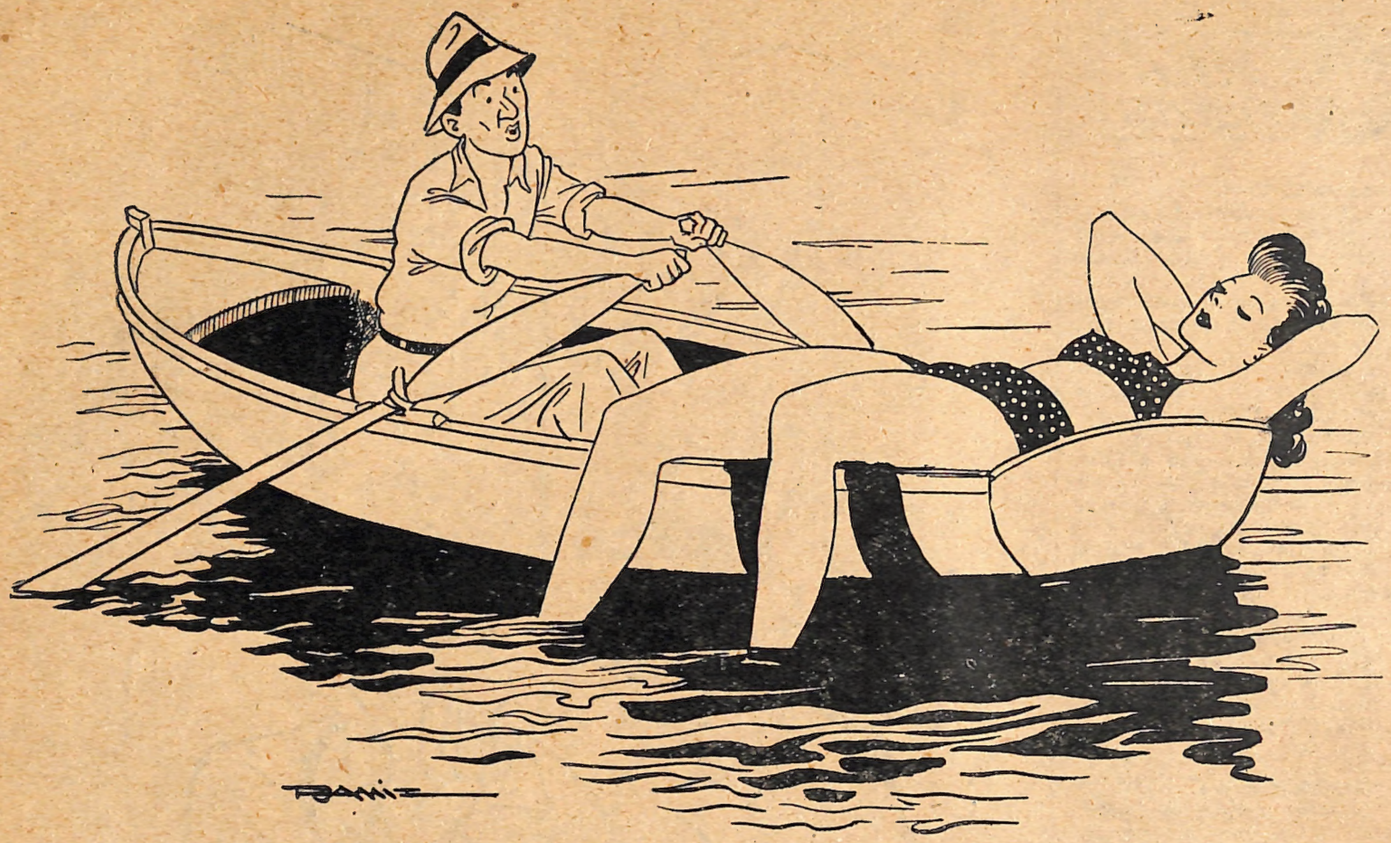

Erkek — Sandalın muvazenesini bozmak için mi öyle yattın?
Kız — Hayır. Seyredenlerin muvazenesini bozmak için!..

Kimse DUYMASIN

MERAK?!

Yeşilay Kurumunun kongre zamanı idi. Başkan Profesör Fahreddin Kerim bu münasebetle içki aleyhinde bir konferans veriyordu. Sözlerine ilim bakımından alkolün zararlarını saymakla başladı. Sonra hayattan bazı görüşlerini ilâve etti:

— Geçen gün, dedi, yalnız güzel İstanbulumuzun değil, bütün dünyanın incisi olan Boğaziçinde bir gezintiye çıkmıştım. O güzel korular, şirin gölgeler arasında, buz gibi su kaynaklarından birinin başında, denizin ve mehtabın son derece güzel göründüğü bir köşede ne görsem beğenirsiniz?. Dört arkadaş çilingir sofrasını kurmuş rakı içiyorlar. Onları görünce içim sızladı!.

Profesör alkışlar arasında konferansını bitirdi. Tam salondan çıkarken, doktorun yanına düşükçe göbekli, kızarık burunlu, güler yüzlü bir adam sokuldu:

— Affedersiniz doktor, dedi, demin tarif ettiğiniz gazino Boğazın neresinde?.

* * *

BİR PARTİ!

Zenginlerin parti kurmaya kalkışmaları moda olduktan sonra Salamona sordular:

— Bay Salamon, sen de bir parti kursana!.

Salamon istiğna ile başını kaldırıp gözünü yumdu:

— Ben bir parti kuracağima Amerikadan yeni bir parti daha mal getirip bir kaç yüz bin lira kazanmayi tercih ederim. Neme gerek benim siyaset oyunu?!.

ÇAMDEVİREN

SONBAHARA KASİDE

Bıktım yazdan, bahardan, gel artık, ey hazan, gel;
Kirpiklerinde yaşlar, gözlerinde duman, gel!

Uzun, sıcak günlerde uyuklardın ey gönül;
Gelen saz söz faslıdır, sen de hemen uyan, gel!

Şöyle Boğaziçinde dolaş da sonra, ey dost,
İstinyede Nikonun gazinosunda yan gel!

Ayrılmıştın, ey güzel, yazı görünce bizden;
Bari yazın sıyrılıp ayrıldığı zaman gel!

Varsın medeniyeti yaysın atom bombası,
Ey sevgili, sen yine duyup anlamazdan gel!

Dinle Necip Celâlin yeni bir tangosunu,
Dans et melekler gibi, sonra şeytan şeytan gel!

Ne lâstik yolsuzluğu, ne pabuç ihtikârı;
Onlarla meşgul olur meşgul olan, gel!

Zehretme iki günlük ömrü ey Çamdeviren;
Bırak ziftin pekini haramiye, aman, gel!

Çamdeviren

POKER

Büyükler sokağa çıkmış, çocuklar evde kalmıştı. İçlerinden biri:

— Haydi Poker oynayalım!

Dedi. En kabaları sekiz yaşında olan yumurcaklardan hiç biri pokerin nasıl oynanacağını bilmiyordu. Onun için bu teklif hepsini şaşırttı:

— İyi ama nasıl oynayacağız? Bilmiyoruz ki!.. dediler.

Teklifi yapan afacan omuz silkti:

— Birkaç kâğıt dağıtırız. Sonra bir kaç kâğıt değiştiririz. İçimizden biri kâğıtlara bakar, kızar, kâğıtları atar, oyun da biter.

AÇILANLAR

Bayan Feşmekân evde, dokuz yaşındaki oğlundan şikâyet ediyordu:

— Bir türlü okullar açılmadı ki başımdan defolup gidesin!.

Babası araya girdi:

— Merak etme karıcığım!. Yakında okullar açılıyor!

Kadın sızlandı:

— Evet ama sinemalar daha evvel açıldı. Bu yumurcağın yüzünden sinemaya gidemiyorum.

SIRA İLE

Bayramda Salamon evinin penceresine oturmuş, sokağa bakıyordu. O sırada Nisim kapının önünden geçiyordu. Arkadaşını görünce seslendi:

— Salamon!.. Yelsene kahveye yidelum.

Salamon başını salladı:

— Yeleceyim ama biraz sonra!

— Neden be kuzum!. Şimdi yel, yidelum!.

— Olmaz... Bizim Mişon Kizilay rozetini takip çarşiya yitti. O yelsin. Rozeti ben alıp kahveye yideceyim!...

İstanbul Milletvekilleri gibisin. Sabahleyin arzularımı, isteklerimi, dileklerimi güzel güzel dinleyip ise gidiyorsun.

İhtiyar erkek — Hey gidi hey, gençlik böyle nereye gidiyor?..
İhtiyar kadın — Seni pinpon seni, gidemiyeceğin yeri ne diye öğrenmek istiyorsun?

Hikâye

GÖRÜNMİYEN ADAM

Yazan: ÇALAPALA

Mektepte iken bir grup arkadaştılar. Yedi kız yedi atom bombası gibi girdikleri yeti altüst eder, kahkahadan ortalığı kırar geçirir, dehşetli eğlenirlerdi. Şimdi yedisinin birden adını saysam hepsini birbirine karıştıracak şaşıracaksınız. Onun için bir tanesinin, yalnız Kâmilenin adını söyliyeyim. Zaten anlatacağım hikâyede birinci rol Kâmilenindir; öbür altı arkadaş figüran gibi bir şey!.

Evet, baş rol onun! Mektepte iken elebaşı o idi. Yedi afacan kızın türlü yaramazlıklarında, türlü taşkınlıklarında en büyük rolü Kâmile alırdı. Zengin bir ailenin kızıydı. Ama kızlarının gidişine pek aldırmayan bir aile... Onu bir yatılı okula atmış, galiba kendi keyiflerine dalmışlardı. Halbuki anasının, babasının bir tanecik kızı idi. Fazla şımartılmış, kontrolsuz bırakılmış, tam genç kızlık çağına girdiği sırada da daima başı boş bırakılmıştı. Öbür altı arkadaş ilk heyecanlı flört hikâyelerini Kâmileden duydular. Bu yedi arkadaş içinde ilk baloya, ilk bara giden Kâmile oldu. Öbürleri, Kâmilenin heyecanlı maceralarını dinlemek için hafta başlarını iple çekerlerdi.

Kâmile, mektepten çıkar çıkmaz kendini gezip tozmaya, daha doğrusu hovardalığa verdiği için vazifelerini arkadaşları yaparlardı. Çünkü onun vakti yoktu! Altı arkadaşı, onun altı candan sırdaşı idi; Kâmilenin kusurlarını örtmeğe, ekini belli etmemeğe çalışırlardı. Yoklamalarda yalnız kopya vermekle kalmazlar, olduğu gibi kâğıtlarını yazar, defterlerini doldurur, haritalarını çizer, ne lâzımsa yaparlardı.

Onun için hiç kitap açmadığı halde Kâmile arkadaşlarile beraber sınıflarını geçti. Buna karşılık arkadaşlarına her hafta heyecanlı maceralar anlatmakta devam etti. Cumartesi günleri mektebin önünde kendisini bekliyen delikanlıları, pazartesi günleri kendisini köşe başına kadar getiren âşıklarını, ateşli sözlerle kendisine hediye edilmiş fotoğrafları gösterirdi. Üç senede beş tane "sözlü,, sü, bir çok âşıkı, sayısız hayranı olmuştu.

Arkadaşları ona alıcı gözle bakar, bakarlar da şaşarlardı. Kâmile pek öyle âhım şahım bir kız değildi. Ona güzel bile denemezdi. Yalnız iyi tuvalet yapar, hoş giyinir, çul giyse kendisine yakıştırırdı. Gözleri güzeldi. Konuşması tatlıydı. Hoppa halliydi. Her halde erkeklerin hoşuna giden bir tarafı, bir albenisi vardı. Öyle olmasa, yaşlı başlı adamlar, beyler, hattâ evli erkekler bu sıska kızın arkasına düşerler miydi? İçlerinde bir genç mühendis vardı ki, Kâmilenin onu elde edişine değil imrenmemek, haset etmemek kabil değildi.

İşte Kâmile bu "jön,, le nişanlanıp mektepten ayrıldı. Okumada yazmada pek gönlü olmadığı için bu ayrılış ona pek kolay gelmişti. Fakat mühendisin anası, babası, nedense Kâmileyi istemediler. Oğullarına başka bir kız almak istiyorlarmış. İş ziddiyete bindi. Kaynatası eski "sivil,, lerdenmiş. Tahkikat yaptırmış. Kâmilenin ne kadar takıntısı varsa hepsini tesbit etirmiş. Hattâ bir tane de kendisi bulmuş, kızla konuşturmuş. Sonra hepsini oğluna anlatmış.

Ertesi gün oğlan Kâmileye bunların doğru olup olmadığını sormuş. Kâmile iki gözü iki çeşme, başlamış role:

— Demek sen daha şimdiden benim namusuma dil uzatıyor-

Tüccarlarımızdan: Osman Güzel

MİLLETVEKİLLERİ HALKIN DİLEKLERİNİ DİNLİYOR...
— Halk dinlendikten sonra ne olacak?
— Milletvekillerimiz de dinlenecek!..

sun! Vaz geçtim; seninle evlenmiyorum!. diye dayatmış.

Bu sefer genç mühendis dize gelmiş:

— Kim ne derse desin!. Gözümle de görmüş olsam ehemmiyeti yok!.. Mademki beni seviyorsun, bundan sonra benim olacaksın. Her şey vız gelir!.. Evleneceğiz!..

Diye yalvarmağa başlamış.

Anası babası oğlanı reddettiler. Mühendis ayrı bir ev açtı. Kâmileyi mektepten çıkardı, evlendiler. Yedi kızın biri böylece arkadaşlarından ayrıldı. Öbürleri okumağa devam ettiler; mektebi bitirip hepsi birer iş sahibi oldular. Derken birer birer evlendiler.

Kâmileyi pek seyrek görüyorlardı. Zaten onun adı değişmiş; Kâmran olmuştu. Kocasile pek iyi geçindikleri söyleniyordu. Mühendisin anası babası oğullarile konuşmamakta hâlâ inat ediyorlarmış. Kâmran pokere merak sarmış, her gece sabahlara kadar oynuyormuş. Bütün sosyete erkekleri ona âşıkmış. Yine mektepteki gibi doksan kişiyi peşinde dolaştırıyormuş.

Bunlar altı arkadaşın şundan bundan duydukları dedikodular! Tabiî insan arkadaşına kondurama. Hem Kâmran çok iyi bir kadındır. Eski arkadaşlarını nerede görse hiç kibirlilik göstermez, sarmaş dolaş olur. Evine davet eder. Yemez yedirir, ikram ikram üstüne...

Derken, birdenbire, mühendisten boşandığını haber alınca hepsi şaşırdılar. Büyük bir iskandal olmuş. Kaynatası bir baloda onu mühendisin arkadaşlarından birile dans ederken tokatlamış. Ortalık birbirine girmiş. Polise, mahkemeye düşmüşler. Hasılı ayrıldılar.

Fakat kocası onu eski apartımanında bırakmış. Mühim bir nafaka bağlanmış. Hâlâ karısını seviyormuş. Bunlar da Kâmranın anlattıkları!.

Bir pazar günü eski yedi arkadaş, eski elebaşılarının evinde toplandıkları zaman bir dul kadının yaşadığı depdebeye parmak ısırmışlardı. Anası babası çoktan ölmüş. Erkek kardeşi onlardan kalanı har vurup harman savurmuştu. Kâmranın şimdi sıkıntı içinde olması gerekirdi. Halbuki gardrobu elbise almıyor, üstündeki mücevherler göz kamaştırıyordu. Pokere devam ettiğini, boyuna kaybettiğini de kendisi söylüyordu. O halde?!.. Bu kadar para nereden geliyordu?.

Gülüşüp konuşurlarken içlerinden en patavatsızı:

— Kuzum Kâmile, dedi, bu paraları nerden buluyorsun?.

Kâmran esrarlı bir tavırla güldü :

— Görünmiyen adam veriyor!.

— Görünmiyen adam mı?.. Yoksa eski kocandan mı alıyorsun?.

Kâmran yerinden kalktı:

— Çocuklar, bırakın bu lâfı!.. Yine bir sürü dedikodu çıkacak. Nereden buluyorsam buluyorum işte!. Çalmıyorum ya!..

Sustular. Ama içlerinde bir düğüm kaldı. Kâmranın apartımanından çıktıktan sonra ayni patavatsız kız, (tabiî şimdi o da ev bark sahibi, iki çocuklu bir kadındı ama, arkadaşları arasında insan hep çocuktur!) dedi ki:

— Benim aklıma bir şey geldi. Şu Kâmranın görünmiyen adamını görmezsem meraktan çatlarım!

— Peki nasıl göreceksin?.

— Takip edeceğim. Bir polis hafiyesi gibi!.

— İşin gücün?!.

— Siz de bana yardım ediniz. Bir hafta peşini kovalarsak görünmeyen adamı yakalarız. Altı kişiyiz. Hepimiz bir gün kendimizi bu işe verelim. Sabahleyin erkenden şu karşıki mahallebiciye gelir, pusu kurarız. Kâmileye kim geliyor, o dışarda kiminle geziyor, görürüz.

Merak edilmiyecek şey mi?.. Yapar mıyız, yaparız, dediler. Tam bir hafta sonra patavatsızın (artık adı öyle oldu, kusura bakmayın) evinde toplandılar. Hepsi de heyecanlı, hepsi de neşeli idi. Sanki büyük bir keşifte bulunmuşlardı. Biri:

— Kâmranın görünmiyen adamını gördüm!. Dedi.

— Ben de!.

— Ben de!.

— Ben de!.

— A... Hepimiz de gördük

— Öyle olacak!.

— Anlat bakayım ne biçim adam?.

— Eski kocası değil!.. Kırk beşlik, kısa boylu, zayıf bir adam.

— Yanlış!.

— Neden?

— Benim gördüğüm uzun boylu, esmer, Duglas bıyıklı bir herifti.

Üçüncüsü söze karıştı:

— Onlar da başka öyle ise!. Perşembe günü şişman, kabak kafalı bir adamla Beyoğlunda alış veriş ettiler.

— Cuma günü bir doktorla beraberdi!

— Dün de kır saçlı, güzel bir adamla Belediye Gazinosuna girdi!..

— Sen kiminle gördün?.

— Dangıl dungul bir adamla!. Her halde bir harp zengini!.

Altı arkadaşın da gözleri dalmış, dilleri tutulmuştu. Görünmiyen adamı merak ettiklerine, e-

— Devamı 11 inci sayfada —

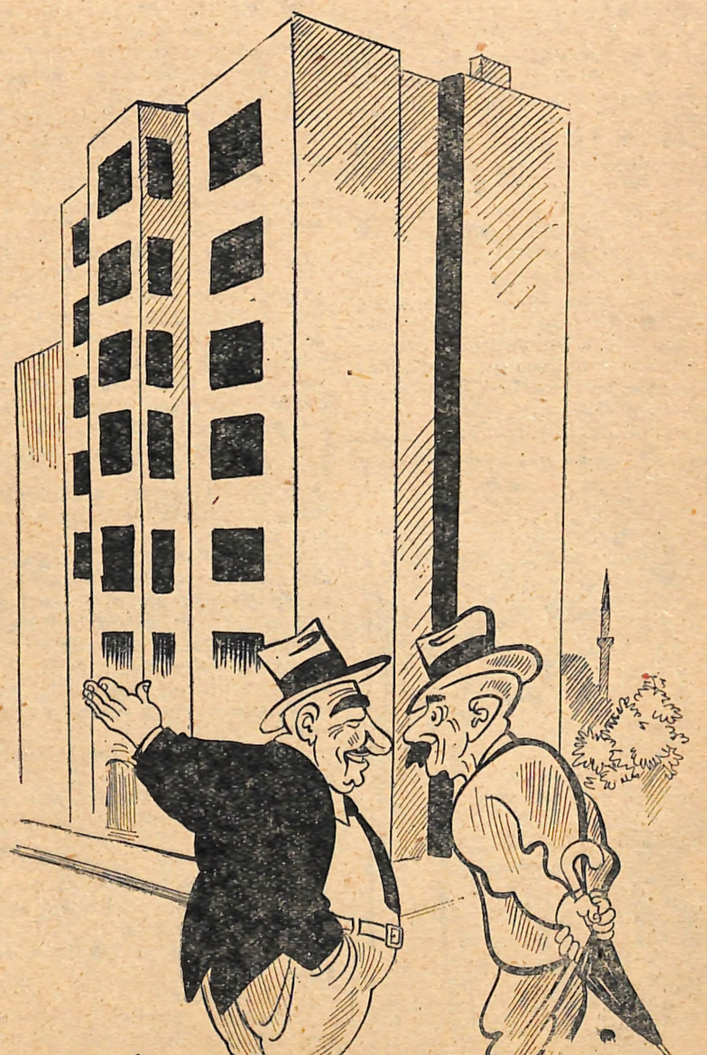

— Apartıman için 7 bin lira hava parası verirsen girersin, dediler...
— Sen ne dedin?
— Yedi bin lirayı alırsan sen de girersin, dedim!

Acaip bir aile..

Komik Roman

Yazan: Ta Ka.

BİRİNCİ KISIM

ALTI KIŞI

I

— Oğlum Cemal bey!

— Efendim.

— İhsan bey geldi. Bak!

Cemal gözlerini uğuşturarak yatağın içine oturdu. Gördüğünü zihnine nakletmiyen aptal gözlerle bir ev sahibi kadına, bir de İhsana baktı.

— Saat kaç? diye sordu.

Ayşe hanım, cevap vermeden dargın dargın başını sallıyarak dışarı çıktı.

— Saat kaç birader?

— Bilmem... İki mi, üç mü?

Cemalin aklı başına geliverdi:

— Sen bu vakit, burada ne arıyorsun? Sana ne oldu?

— Sorma... Ben artık mahvolmuş bir adamım.

— Ne olmuş bir adamsın?

— Mahvolmuş.

— Allah belâni versin... Yoksa birisini mi öldürdün?

— Daha beter...

— Bunun daha beteri?.. Dur, anladım... Bıçağımı kaybettin değil mi rezil?.. Ben bıçağımı isterim. Yadigârdı. Zaten sana verende kabahat! Tuuu... Hiç utanıyor mu efendiler? Bıçağımı kaybetmiş. Bunu söylemek için gece yarısından iki saat sonra evime geliyor, beni uyandırıyor.

— Bıçağın kaybolmadı. Bağırma...

— Öyleyse... Yalancıya bakın... Çıkar göreyim...

İhsan sapını hâlâ avucunda, demirini ceketinin kolu içinde tuttuğu çıplak bıçağı çıkarıp yorganın üstüne bıraktı. Bu pek şirin bir av bıçağı idi. Cemal alışık bir hareketle keskin olup olmadığını denemek için ağzını, baş parmağına sürdü. Pek hafif, pek keyifli bir ıslık öttürdü.

— Hele otur da anlat! diyerek İhsana yer gösterdi.

İhsan karyolanın ayak ucuna çöktü. Zayıf yüzünü beyaza hiç benzemiyen bir beyazlık kaplamıştı. Biraz kalınca olan dudakları kurumuş olmalıydı ki durmadan yalıyordu. İnledi. "Derin bir uçurum gibi,, içini çekti.

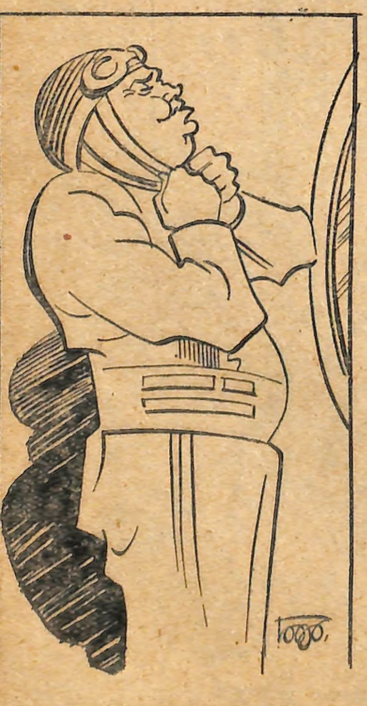

Yeni partinin lideri:
NURİ DEMİRAĞ

— Mahvoldum. Keşke bıçağın kaybolsaydı... Ben bu gece... Senin haberin yok... Şerefimi ve cesaretimi kaybettim.

— Efendim?

— Ne zannettin ya... Şerefimi ve cesaretimi..

— Pek âlâ! Hani bunun kını? Ben sana kınile beraber verdiğimi hatırlıyorum.

— Cesaretimi kaybettim diyorum.

— Aldırma canım, buluruz.

— Nerede buluruz yahu?... - Yavaş yavaş İhsan da kendisini topluyordu - Sen deli misin?. Goethe ne demiş? "Servetini kaybeden bir şey kaybetmiştir. Şerefini kaybeden çok şey kaybetmiştir. Cesaretini kaybeden her şeyi kaybetmiştir.,, demiş.

— Goethe Alman olduğundan sözüne pek güvenemiyeceğiz. Malûm ya, Almanlar saf millettir, her lâfa kanarlar.

— Bir de alay ediyor... Bir de utanmıyor. Bütün kabahat senin...

— Biliyorum. Cesaretini ve şerefini bir sicimle boynuna asmadım diye...

— Hayır... Tabancanı verseydin... Ben bu hale gelmezdim. Biz senden tabanca istedik. Üzerinde yokmuş. Haydi itiraf et! "Üstümde değil!,, demedin mi? Asıl sen tabancanı sicimle boynuna bağlamalı idin... Hey yarabbi! bir de gülüyor... Seyrek dişlerinle betime gidiyorsun. Haydi bana su ver... Ben terledim, tere battım. Mahvoldum... Bak...

İhsan iki parmağile gömleğini tutup vücudundan bir ıslak kabuk gibi kaldırdı.

Cemal komodinin üzerinden surahiyi uzattı. İhsan bunu başına dikti. İçerken sivri gırtlağı inip çıkıyor, su, çenesinin iki tarafından göğsüne akıyordu.

Cemal bir de sigara verdi. Bitişikte, doktorun "balta ibik,, horozu kanat vurmuş ve üç kere ötmüştü.

— Sabah yakın!. Sen bu vakit nereden geliyorsun?

— Patlama!. Hepsini anlatacağım. Derhal bir çare bulacaksın.

— Çare kolay... Bunun kını?

— Kını yere batsın!. Al işte...

İhsan, iç cebinden bıçağın meşin kınını çıkarıp verdi:

— Al, ikisini de gözüm görmesin...

— Başüstüne..

— Gülme birader... Vallaha sen arkadaş değilmişsin. Senin zerre kadar vicdanın, hamiyetin yokmuş... Benim on gündür ne haltettiğimi sen bir kere sordun mu?.

— Sordum.

— Yalana bak.. Yüzüme karşı.. Sen utanmaz mısın?

— Sordum ama, tabii, sana sormadım. Maksuda sordum.

— Ne dedi?

— O da merak etmiş. "Bizimkinin üzerinde, bu yakınlar, bir salaklık var. Allah encamımızı hayra tebdil eyelsin!,, dedi.

— Sen ne dedin?

— Ben kulak asmadım. "O her zaman öyledir.,, dedim. Nasıl iyi demiş miyim?

— Teşekkür ederim. Siz bunu Fakültede mi konuştunuz? Kızların yanında?..

— Hayır. Kahvede konuştuk. Millet güldü.

— Allah senin belânı versin.

— Versin elbette... Gecenin saat üçünde senden iyi belâ olmayacağına göre...

— Ben on gündür uyku uyumuyorum. On gündür aklım başımda yok... Ver elini Kurtuluş... Ver elini altıncı hukuk mahkemesi... Ver elini cehennemin dibi...

— Efendim?

— Tam on gün evvel... Altıncı hukukun önünde bekliyordum. Bizim avukatın cezada iki davası var. Çağırırlarsa "Mahkemede efendim, şimdi gelecek...,, diyeceğim. Nadire kalemden çıktı.

— Kim çıktı?

— Nadire...

— Daktilo mu bu?

— Ne daktilosu! Bir kadın... Adını böyle koymuşlar.. Nafaka davası açmış. Celp çıkarıyor. Kaydiye kalemine gitti, ben de gittim. Dönüp mahkeme kalemine girdi, ben de girdim. Salonda dava dinledi, ben de dinledim. Sonunda adliyeden çıktık.

— Beraber mi? Aman...

— Hayır... O önde... Tabii, ben de arkada...

— Avukat?.

— Cübbeciye (1) tenbih ettik dedim ya... Tapuya doğru gitmiş oluyorum. Benim aklım tarumar olmuş. Bir de avukat soruyor... Tramvaya binecek sandım, binmedi. Kıvrılıp yokuşu indi. Sinemanın önünde bir müddet afişlere baktı. "Girelim mi hanımefendi?,, diyeceğim, boğazıma bir şey tıkanıyor.

— Parasızlıktır.

— Haltetmişsin. Cepte para çok. Beş liram var. Söze kaadir olamadım. Bir adım gerisinde, sol yanında dimdik duruyorum. Beni tepeden tırnağa bir kere süzdü. Hani bizim hanımefendilerde âdettir. Pek kirli, pek iğrenç bir şey görmüşler gibi...

— Bilirim. Pek kirli, pek iğrenç bir şey ama, pek alışık bir şey görmüş gibi bize bakarlar.

— Gazeteciliğe başlama... Susarım da meraktan çatlarsın. Gene tek kol nizamında yola düştük. Yallah Gülhane parkına...

— Beğendim.

— Ha?

— İnsaflı bir hanımmış.

— İnsaflı elbette... Bereket versin park tenha! Havuzun kenarında bir kaç ihtiyar adam uyukluyor. Sırtlarını güneşe vermişler. Nadire, geyiği paralayan aslan heykelini bir müddet seyretti. Ben de yanında durmuştum. Aklıma geliverdi. "Haktaâlânın bir hikmeti efendim?,, dedim.

Sual sorar gibi baktı. Tekrar: "Allahın hikmeti!,, dedim. Neymiş o hikmet, bakalım?,, dedi. "Şu aslan, şu geyik... Bunlar taştan yapılmış... Pardon... yanlış söyledim. Bunlar vaktile bizim gibi canlı imişler de sonunda böyle taş kesilmişler.,, dedim.

Cemal, parmağını şıkırdattı:

— Tamam... Deli zannetmiştir seni... "Boğazıma sarılır.,, diye korkmuştur. .

— Hayır, bilemedin. gülümsedi. "Ya, öyle mi efendim?,, dedi. Gülünce yanakları çukur çukur oldu. Hulâsa konuşmağa başladık..

— Eee!...

— Esi, yukarı çıkıp sarayın duvarı dibine oturduk. Altımız bostanlar... Önümüzde Saraybunu akıntısı!

— Karşınızda Şemsipaşa.. Sağa doğru Haydarpaşa... Tepede Altunizade...

— Evet... Malûm ya, benim tenhalarda, açık manzaralar karşısında zekâma bir cevvaliyet gelir. Sözü arka arkaya yürüttüm.

— Nadire yengem hep gülümsiyerek dinliyordur. İlk buluşma. Her söz tatlı gelir, her hareket kibar...

— Kibar elbette... Adliyede ne aradığını sordum. Nafaka davası açmış. Bir rezil adama zorla vermişler. Adam, tabii, serserinin biri... Altı ay sonra almış başını bir "semti meçhule,, gitmiş. İşte ona celpname çıkarıyormuş.

— Adresi semti meçhul mü?. Parlak doğrusu...

— Hayır... Adresi malûm. Bilmem nerede imiş. Oralarda bir makama gidecek. Tatlı tatlı lâfa dalmışız. Bereket bir simitçi geldi. Simit aldım. Mukukçu olduğumuzu öğrenince suratıma bir başka türlü bakmağa başlamıştı. Ceza usulü muhakemeleri kanunundan, deniz ticaretindeki büyük avaryadan, kanunu medenînin veraset bahsinden açtım.

— Seni avukat zannetmiştir.

— Öyle zannetti. Umum adliyenin meslektaş olduğunu, kendisi gibi tecrübesiz bir hanımefendinin bu kabil mühim bir davayı tek başına halledemiyeceğini, icabında avukat tutmak gerektiğini, bilhassa, ayak işlerini bizzat göreceğimi, eğer canı çekerse, hakikatsiz herifi hapse bile tıktıracağımı söyledim.

— İnanmıştır.

— İnandı. Bir anneciği varmış. Annesini pek seviyor. Pederi binbaşılıktan tekaüt olmuş. Geçen sene sizlere ömür... Babacığı, ah, ölmeseymiş, kocası elbette kendisine bu hakareti reva göremezmiş. Bunları dinlerken içime bir hüzün çöktü.

— Arkası var —

(1) Cübbeci = Adliye sarayında avukatların cübbelerini muhafaza eden vestiyer.

HAFTADAN HAFTAYA

— 4 üncü sayfadan devam —

lahın belâsı bir adam azmanıdır. Pehlivan ne zaman Karagözün bir tarafına bir el dokundurucak olursa o malûm sesile bağırıp sövmeğe başlar:

— Ulan Allah belânı versin, ensemden başka tutacak yerimi bulamadın mı? Tarladan mısır koparır gibi boynumu mu koparacaksın?

— Vay insafsız kerata... Bacağımın birini koparıp beni akıntı çağanozuna döndürecek...

— Behey yontulmamış meşebüken!.. İnsanın bileğine ilişilir mi? Beni çolak edip dilendirecek misin?

Pehlivan nihayet sorar:

— İyi Karagöz amca ama nerene dokunursam bağırıyorsun... Sırtını yere getirmek için seni nerenden tutmak lâzımsa kendin söyle bari...

Karagöz oynak kolile çıplak kafasını kaşıyarak cevap verir:

— Vücudumun öyle ağrıyacak, incinecek yerlerine dokunmak yok... Tabanlarımın altı ile başımın üstünde etime, kemiğime, hattâ kılıma ziyan vermiyecek neremi bulursan yakalar, beni yere vurmağa çalışırsın...

Şahısları incitmeden yapılması istenen tenkidi Karagözün bu güreş kaidesine benzetmemek kabilmidir?

* * *

Geçen gün arkadaşlardan biri söylüyordu:

— Efendim tenkit ve hücum daima fikre karşı olmalıdır. Şahıslar daima muhteremdir; taarruzdan masun olmak lâzım gelir. Şahıslar ağaç, fikir ve işler meyva gibidir. Çürük meyvayı ayıklamalı, ağaca ilişmemeli.

Bir başkası cevap verdi:

— Bir ağaçtan bir meyva koparıyorsun. Çürük, acı ve kurtlu... Bir ikinci, üçüncü yahut iki veya üç yüzüncüyü koparıyorsun... Onlar da öyle... O halde yapılacak şey ağacın kökünü baltayı vurmaktan başka ne olabilir?

Hulâsa incitmeden ve şahıslara dokunmadan tenkit yapmak güçtür ve hemen hemen imkânsızdır. Onun için en doğrusu ona alışmaktır. "Matbuat hürriyetinden gelecek fenalıkların ilâcını yine o hürriyette aramak lâzımdır.,, Bu söz şimdiye kadar gök kubbe altında söylenmiş sözlerin en büyüklerinden biridir.

Karikatür

HİKÂYE

— 9 uncu sayfadan devam —

deceklerine bin kere pişman olmuşlardı. Fakat olan olmuştu bir kere. Bu esrarlı hırsız - polis romanını icadeden Patavatsıza da sordular:

— Sen kiminle gördün?.

Genç kadının rengi kireç gibi oldu. Gözleri zehir gibi yaşla doldu. Titriyen dudaklarından bir tek kelime zor çıktı:

— Kocamla!...

Çalapala

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

Divanyolu No. 104

Naziliğin İÇYÜZÜ

Yazan : Ahmet Emin Yalman

Tevzi Merkezi: Vatan Matbaası

(Türk Meşhurları) Ansiklopedisinin cilt kapakları piyasaya çıktı. Türk istilinde nefis bir şekilde süslenmiş olan bu cilt kapaklarını bütün bayilerimizden veyahut Yedigün idarehanesinden tedarik edebilirsiniz.

Fiatı 2 liradır.

EV ilâçları

Doktor Nuri Ergene tarafından yazılan bu eserde şifa veren nebatları birer birer resimlerile beraber tanıyacak ve hangi hastalıklara yaradıklarını öğreneceksiniz. Bu kitap, her evde bulunması lâzım olan bir eserdir.

YEDİGÜN NEŞRİYATI **125 kuruş**

TALAT Paşa

Büyük vatanperver rahmetli Talât Paşanın hayatını nakleden bu emsalsiz eser dostu Hüseyin Cahit tarafından kaleme alınmıştır. Az zamanda pek çok satılan bu eseri bütün okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz. Baştan başa resimlidir. 100 kuruş.

Yavrunuzun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

Fosfatin Necati

Yedir.

Vitamini bol, kalorisi fazla olan bu kuvvetli bebek gıdasını biniminilere mutlaka yediriniz.

TAKLİTLERİNİ ALMAYINIZ.
Bahçekapı: SALİH NECATİ

Kat'iyen İhtiyarlamıyan KADININ SIRRI

45 yaşında olmasına rağmen yüzünde hiç bir buruşukluk olmadığı gibi teni de bir genç kızınki gibi taze ve yumuşak... İşte Viyana Üniversitesi Profesörü Dr. K. Stejskal tarafından keşf ve «Biocel» tabir edilen şayanı hayret gençlik unsurunun sihrâmiz tesiri budur. Bu «Biocel» şimdi penbe renkteki Tokalon Kreminde mevcuttur. Siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Gündüzleri için de Beyaz renkteki Tokalon Kremini kullanınız. Siyah noktaları eritir, açık mesameleri sıklaştırır ve cildi beyazlatıp kadife gibi yumuşatır. Tokalon Kremlerinin memnuniyet verici semereleri garantilidir. Aks takdirde paranız iade olunur.

PARASIZ GÜZELLİK KUTUSU Derununda (beyaz ve pembe) renklerdeki Tokalon kremleri ile muhtelif renklerde Tokalon pudrasının nümunelerini havidir. Ambalaj ve sevk masrafı olarak 20 kuruşluk bir pulu aşağıdaki adrese gönderiniz. Tokalon servisi 23 W Posta kutusu 622, İstanbul.

KARİKATÜR

İDAREHANESİ

İstanbul, Ankara caddesi Acımusluk sokağı, No. 7. Telgraf: İstanbul KORİKATÜR. Telefon: 23031.

ABONE ŞARTLARI

Türkiyenin her tarafı için seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur.

Ecnebi memleketler için seneliği 1200, altı aylığı 600 kuruştur.

İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

Karikatür

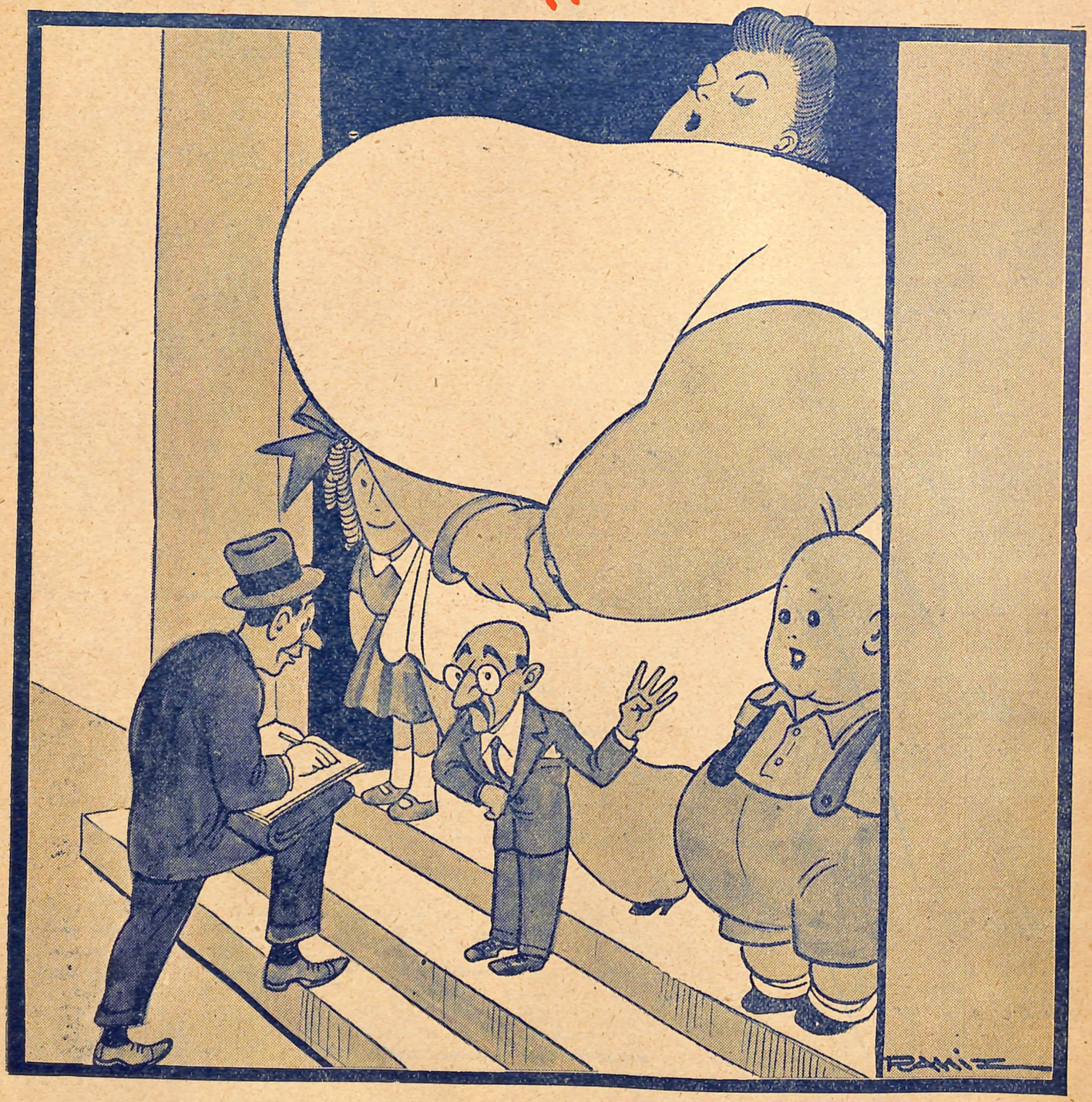

TOMBUL TEYZE AİLESİ SAYIMA HAZIRLANIYOR...

Sayım memuru — Bayım nüfusun ne kadar?.

Tombul Teyzenin kocası — Nüfusum dört, nüfuzumu sorarsan üç buçuk!..

T.T. POSTASI

Erbaa: Şahabeddin Ateş :

S — Tombul Teyze sinemaya giderse locaya sığar mı? Koltukta otururşa arakadakiler filmi nasıl seyrederler? T. T. ye bir hediye gönderirsek Sıska dayı kızar mı?

C — İki üç locaya sığması mümkündür. Koltukta oturmak istediği zaman kimseyi rahatsız etmemek için perde ile alâkası olmayanların önüne oturup onların oyunlarına perde oluyor. Hediyeniz küçükse kızar, büyükse memnun olur!

Salihli: İ. Toker :

S — Yumuk ile Pamuğun berberi olmak istiyorum, bahşişiniz bol mudur?

C — Teşekkür ederiz. İstanbulun usturası, makası keskin berberleri bu işi bahşişsiz ve fahrî olarak yapıyorlar!.

İstanbulda: N. G., S. G. :

S — Atom bombası kocanızın başına ne vakit düştü? Pamuk ile Yumuk gözükmüyor, neredeler?

— Evlendiğimiz gece düştü. Merak etmeyin, gizli nüfus olmadıkları için, sayım münasebetile ortaya çıktılar!

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S